

LES HORES LLUNYANES

Edició 2025 Concurs literari de
relat curt dels Museus de Sitges

Modalitat Santiago Rusiñol

Pseudònim: *Sianescai*

Em parlen les hores llunyanes. Puc escoltar l'aire, les cases, les portes, els balcons, les finestres, les pedres, el cel.....!

Em parlen aquelles hores viscudes pels nostres avantpassats a la placeta i al carrer de Sant Joan de Sitges.

Em parlen la història i les històries del que ha passat al Baluard, al carrer Fonollar, al Racó de la Calma i a tot el conjunt patrimonial del nucli antic de Sitges.

Totes les aromes de la mar i de la nit m'acaronen i m'acompanyen fins a la balustrada de la Torreta. M'aturo. Puc sentir l'olor del mediterrani i l'olor del cel.

La meva ànima s'omple de bellesa. És l'art de la natura. La lluna plena està pintada al cel fosc i la remor de la mar fa la música de fons per a que les onades ballin amb reflexos d'argent: van i venen...van i venen... van i venen.

Sento música i em giro. Al Racó de la Calma hi ha una llum especial que em crida i m'atrau. Remunto la pujada del carrer Fonollar com si els meus peus no toquessin a terra, em sento volar.

Quina meravella veuen els meus ulls! El Racó de la Calma està esplèndid. Avui s'inaugura la tan esperada restauració i remodelació integral del Palau de Maricel, el nostre Maricel de Terra. El poble de Sitges és feliç amb l'esdeveniment, tothom hi està convidat i serà un vespre per a la història.

Un moment, ja us sento. Qui sou? Espera, em sembla que ho endevino. Potser sou les hores llunyanes de quan aquí hi vivien pescadors?

– *Bon dia noi! Què tal? Com ha anat la pesca. Prou bé, gràcies a Déu. Bon dia tingueu també. Records a la senyora.*

Mirant a la meva esquerra veig el Cau Ferrat, Can Rocamora i el Museu Maricel. Els focus que il·luminen les parets les fan encara més blanques del que són. La línia blava que les separa de les aceres està perfectament dibuixada i ens confirma que som a Sitges, amb la seva llum i el seu blau. Del balcó de Maricel de Mar surten imatges projectades a les parets del Palau de davant. Les obres d'art i totes les bel·leses conservades a les estances del Cau i dels museus surten al carrer, a la vista de tothom, per a que el gaudi sigui immens i mai oblidat.

Què em dieu hores del passat? Us escolto.

– *Em quedaré a Sitges, amic Enric. Tot és llum. Hi portaré les col·leccions del meu Cau i en faré construir un Temple a l'Art Total per al gaudi d'artistes i de tot el poble.*

– *Mireu, mireu! Correu! Veniu! Estan entrant els dos Greco's en processó.*

– *Què s'ha pensat aquest americà cregut: el Cau Ferrat no es ven!*

A les façanes, en el conjunt de portes i finestres d'estil gòtic del Palau es projecten llums que reforcen la seva estructura, el seu valor patrimonial i la seva bellesa.

- *Mira benvolgut Ramon, si en Santiago no em vol vendre el Cau, compraré l'hospital vell i totes les cases de pescadors de la placeta i m'hi faré fer un palau.*

El barri blanc i blau de Maricel es troba atapeït de gent. La visió que van tenir el filantrop americà Charles Deering i Miquel Utrillo ha esdevingut d'un resultat espectacular i monumental. Ens van canviar per sempre la imatge de Sitges i el seu nucli antic. Igual que Rusiñol, l'americà es va enamorar de Sitges i va fer construir la seva residència amb tot el luxe del moment i amb la intenció d'exposar la seva gran col·lecció d'art hispànic. El gran Utrillo va voler harmonitzar l'art antic i el modern en tota la decoració dels elements arquitectònics creats. Es pot veure el seu resultat, tant al carrer com a l'interior del Palau. Ressegueixo amb la mirada els capitells, les gàrgoles, les mènsules i les llandes inspirades en faules satíriques o didàctiques, al·legories, retrats i tota mena d'escenes i temes contemporanis d'aquell moment.

I ara, què em dieu?

- *Pere, vols dir que serà ben interpretat aquest capitell amb l'escultura de Picasso ficant els peus a la galleda?*

I tant que si, hores llunyanes. És una gran aportació per explicar els debats de cada època quan les avantguardes artístiques topen amb les anteriors generacions.

- *Visca! Avui han inaugurat el Cau Ferrat com a Museu públic i ha estat una gran festa.*
- *Us faig l'encàrrec que porteu al Palau de Maricel una part dels fons que han d'anar al Museu de Reproduccions de Barcelona. En farem una Secció del Cau Ferrat i ampliarem les sales expositives.*

L'equip organitzador de l'acte ens acompanya i ens convida a entrar al Palau de Maricel. Fa goig veure com aquest gran projecte arquitectònic de restauració ha dissenyat la nova única entrada a tot el conjunt museístic. Està situada pujant a la dreta del carrer Fonollar, un cop passada la porta principal del Palau. Al traspasar les dues portes de l'estructura original del Palau, s'entra a un gran espai obert i accessible que presenta la recepció, l'equip de seguretat, la consigna, una gran botiga, l'espai que distribueix als visitants, els ascensors i un magnífic gran túnel que passa per sota del carrer i fa d'avinguda per conduir els visitants cap al Cau Ferrat i el Museu Maricel o cap al Palau Maricel.

He preferit seguir el camí vell d'entrada al Palau. Entro per la porta principal d'estil gòtic portada de Salamanca per Utrillo i que em rep amb el patí del brollador. Encara hi trobo

poca gent i puc gaudir pujant poc a poc l'escala de pedra. Camino admirant la seva textura arrodonida de tants i tants anys de trepitjades. Banda i banda, hi ha grans espelmes que la il·luminen de forma indirecta fent tremolar la llum i li donen vida i moviment a tot el pati. Tot és calma. Frescor de verd i d'aigua amb olor de flors. Les parets i l'escala són plenes de les rajoles blaves. Estan perfectament restaurades, s'ha seguit fil per randa l'obra del ceramista Ventosa i donen la benvinguda amb l'escut de MarYcel: sol i onades del mediterrani per identificar el monumental edifici i el seu propietari.

Entro al Saló d'Or. Em rep un perfum càlid i confortable que fa joc amb el luxe i l'elegància d'aquesta estança principal. Al fons, la gran xemeneia. A les parets i a les vitrines les col·leccions de porcellana, ceràmica, vidre, mobiliari, escultura i ferro. Em meravella comprovar que sembla un saló nou: els tapissos grana de les parets, les portes, les rajoles del terra, les llums, el sostre, la fusta, les escales i tot el mobiliari llueix com mai.

– *Ens han aprovat el projecte de restauració integral del Palau Maricel! Amb aquest finançament podrem licitar totes les obres i recuperar l'esplendor de tot el patrimoni.*

El Saló Blau està ocupat per una exposició fotogràfica que explica tota la remodelació de l'equipament. Torno al Saló d'Or i pujo per l'escala amb la barana de fusta. Em distrec mirant el saló en tota la seva magnitud i em deixo meravellar per la Sala Capella i el seu paviment de rajoles en blanc i negre. Arribo a les Terrasses i els geranis de color vermell esclaten a la meua vista omplint les jardineres blaves de ceràmica. Els bancs, les fonts i tots els terres estan impecablement reconstruïts.

Tot és nou i acabat de restaurar. És com es va dissenyar fa més de 100 anys, però perfecte, com si fos acabat de posar. La sensació és de profunda alegria i satisfacció.

Em rep al Claustre la frescor de l'aire lliure, altre cop l'olor del mediterrani i del cel. S'ha instal·lat una llum indirecta que destaca la gran bellesa dels murals pintats al sostre amb les fulles de malvasia en tons blaus i daurats.

La meua mirada es perd horitzó enllà cap al mar de plata il·luminat per la lluna i em pregunto si és veritat o és un somni tot el que he viscut aquest capvespre de lluna plena.

I ara soc jo qui li parla a les hores llunyanes i els hi dic:

No és un somni: és un desig!

Les sitgetanes i els sitgetans volem que tots els personatges que en les hores llunyanes han viscut en aquest marc incomparable estiguin orgullosos de nosaltres perquè hem preservat el llegat que ens van deixar.

Relat dedicat al Palau Maricel

